

Innehåll

BTP1	2
1§ Avtalets omfattning	2
2§ Pensionsmedförande lön	2
3§ Ålderspension	3
4§ Pensionering	4
5§ Utbetalning	4
6§ Sjukpension	4
7§ Efterlevandeskydd	5
8§ Alternativ pensionslösning	7
9§ Trygghetsförsäkring (TFA)	7
BTP2	7
1§ Inledning	7
2§ Pensionsberättigade	8
3§ Pensionsmedförande lön	9
4§ Pensionsgrundande tjänstetid	10
5§ Samordning med tidigare pensionsrätt	11
6§ Pensionsålder	12
§§ 7 och 8 utgår	13
9§ Ålderspension	14
9a§ Alternativt uttag av ålderspensionen	15
10§ Kompletteringspension (BTPK)	15
11§ Sjukpension	17
12§ Efterlevandepension	18
13§ Finansiering och försäkring	20
14§ Värdesäkringsmedel	21
15§ Fribrev och efterskydd	21
16§ Pensionstillägg	22
17§ Övriga bestämmelser	22
18§ Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)	22
19§ Trygghetsförsäkring (TFA)	24
Gemensamma bestämmelser för BTP1 och BTP2	25
1§ BTP-nämnd	25
2§ Tvister	25
3§ Pensionsavtalets giltighetstid	25

Pensionsavtal mellan BAO och Jusek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörer

Avtal gäller medlemmar i Jusek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörer, som är anställda i banker som är anslutna till BAO. Avtalet består av två delar, BTP1 och BTP2.

BTP1

1§ Avtalets omfattning

BTP1 gäller för dem som anställs efter 1 februari 2013 eller vid den senare tidpunkt arbetsgivaren bestämmer.

För dem som anställdes 31 januari 2013 eller tidigare kan överenskommelse träffas mellan arbetsgivaren och den anställde om att tillämpa BTP1.

Anm.1

Om banken väljer att tillämpa BTP1 fr.o.m 1 februari 2013 omfattas även tidigare anställda som är under 25 år.

Anm.2

När en medarbetare som byter anställning genom att övergå från en arbetsgivare till en annan som tillhör samma koncern, ska den nye arbetsgivaren i positiv anda pröva möjligheten för medarbetaren att kvarstå i tidigare pensionsplan (BTP2).

BTP1 gäller inte

Arbetstagare som med hänsyn till arbetsuppgifter och anställningsvillkor får anses ha företagsledande eller därmed jämförlig ställning i företaget.

Arbetstagare som tillfälligtvis befinner sig i Sverige och utför arbete under högst ett år eller den längre tid som BTP-nämnden bestämmer.

Städ- och lunchrumspersonal med flera som inte tjänstgör i bankverksamheten.

2§ Pensionsmedförande lön

BTP1-planens förmåner beräknas med utgångspunkt från en pensionsmedförande lön.

Med pensionsmedförande lön avses all årligen kontant utbetald bruttolön upp till 30 inkomstbasbelopp med beaktande av vad som i övrigt följer av denna paragraf.

Med pensionsmedförande lön avses även den lön som skulle ha utbetalts om inte:

- löneväxling till annan förmån gjorts såsom till exempel bil, pension, sjukvård, privat tandvård och hushållsnära tjänster; eller
- den anställde hade varit frånvarande och samtidigt uppburit sjukpenning, sjukersättning, aktivitetsersättning, föräldrapenning eller tillfällig föräldrapenning.

I den pensionsmedförande lönen ingår inte rörliga ersättningar som har tjänats in under mer än ett år och inte heller ersättningar (oavsett intjäningstid) hänförliga till exempelvis aktie- och aktiekursrelaterade program eller aktiesparprogram, andra finansiella instrument, derivat, andra syntetiska produkter eller vinstandelar

I den pensionsmedförande lönen ingår inte kostnadsersättningar (skattefria eller skattepliktiga).

3§ Ålderspension

Preliminärt beräknad premie, på fastställd månadslön, betalas månadsvis och slutlig avstämning sker senast februari nästkommande kalenderår.

Arbetsgivaren ansvarar för betalning av premien.

Trygg del

2,5 % av medarbetarens pensionsmedförande lön på lönedelar upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp ska placeras i en trygg del bestämd av BTP-nämnden.

Valbar del

2,0 % av medarbetarens pensionsmedförande lön på lönedelar upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp samt 30% på lönedelar mellan 7,5 inkomstbasbelopp och 30 inkomstbasbelopp placeras i valbar del.

Premien placeras av den anställde enligt gällande placeringsalternativ.

Placeringsalternativ för denna del kan inom ramen för parternas anslutningsförfarande bestämmas i lokal överenskommelse mellan banken och Jussek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörers lokala organisation.

För det fall medarbetaren inte placerar premien överförs den till ickevalsalternativet. Extra premier kan inbetalas regelbundet eller vid enstaka tillfällen.

Ickevals-alternativ

Premien förvaltas som i den trygga delen.

Anm.1 Premier för visstidsanställda som under kalenderåret beräknas understiga ett belopp, som bestäms av BTP-nämnden, samlas upp för slutlig avstämning februari nästkommande kalenderår. Om det uppsamlade beloppet understiger det bestämda, väljer den visstidsanställda vid avstämningstidpunkten avsättning enligt gällande alternativ eller kontant utbetalning. Om det uppsamlade beloppet är lika eller större än det beräknande gäller ordinarie villkor enligt avtalet.

Anm.2 Medarbetaren har rätt att på egen bekostnad placera premien på marknaden avseende den valbara delen.

**) anslutningsförfarandet innebär en reglering av avgiftsstrukturer och produktregler*

4§ Pensionering

Den anställde äger med iakttagande av en varseltid om sex månader avgå med pension. Det innebär att medarbetaren avgår ur tjänst i sin helhet eller efter bankens godkännande partiellt. Pension kan utges i enlighet med inkomstskattelagens regler.

5§ Utbetalning

Trygg del

Utbetalning av den trygga delen skall ske livsvarigt och får inte ske med högre belopp än vad som motsvarar en eventuell reduktion av arbetstiden i pensioneringssyfte.

Valbar del

Pensionen betalas ut enligt den anställdes önskemål, dock med iakttagande av vid varje tid gällande skatteregler och försäkringsvillkor.

Ickevals-alternativ

Utbetalas enligt valbart del.

6§ Sjukpension

Rätt till sjukpension inträder när den tillsvidareanställd, provanställd eller visstidsanställd efter en karenstid på tre hela månaders tjänstgöring i en följd, efter 90 kalenderdagar respektive 150 kalenderdagar vid upprepade sjukdagar under den senaste tolv månadersperioden och sjuklön inte utgår enligt § 10 i kollektivavtalet för bankanställda på grund av sjukdom eller olycksfall är till minst 25 % oförmögen till arbete. Rätten upphör när graden av medarbetarens arbetsoförmåga inte uppgår till 25 %.

Vid inträffat försäkringsfall som medför rätt till sjukpension och hel sjukersättning som inte är tidsbegränsad upphör anställningen då sjukersättning börjar utgå. Dock skall rätten till sjukpension i ifrågavarande situation inte upphöra.

1. Sjukpension utgår med nedan angivna procent av arbetstagarens lön.

Den anställdes lön vid sjukdom utgörs av den genomsnittliga pensionsmedförande lönen under de tolv kalendermånader som föregår insjuknandedagen. Har den försäkrade inte omfattats av BTP1 planen under hela tolv månadersperioden, ska genomsnittsbereäkningen ske på det antal månader då den försäkrade omfattades av BTP1 planen under tolv månadersperioden.

Lön resp lönedel

Sjukpension efter 90 kalenderdagar under tid då sjukpenning utgår

-8,0 prisbasbelopp	10 % *)
8,0 prisbasbelopp - 20 inkomstbasbelopp	65 %
20-30 inkomstbasbelopp	32,5 %

Lön resp lönedel	Sjukpension under tid då sjukersättning eller aktivitetsersättning utgår
-7,5 prisbasbelopp	15 %
7,5 prisbasbelopp - 20 inkomstbasbelopp	65 %
20-30 inkomstbasbelopp	32,5 %

*) Fr o m 15:e t o m 90:e dagen i ett sjukfall utges sjukpension med 10 % om rätten till sjuklön upphört till följd av att den anställda varit arbetsförmögen i sammanlagt 150 dagar under den senaste tolv månadersperioden.

Vid lägre arbetsförmåga än 100 % nedsätts sjukpensionen i förhållande till graden av arbetsförmåga.

2. Sjukpension enligt ovan skall minskas enligt följande:
 - a. med sjukpension enligt fribrev
 - b. på lönedel intill 7,5 prisbasbelopp med livränta från arbets-/yrkesskadeförsäkringen eller på grund av ersättningsplikt som åligger staten.
3. För den tid sjukpensionen enligt detta avtal utgått efter medarbetarens återinträde i tjänst, skall lönen minskas med sjukpensionen för samma tid.

7§ Efterlevandeskydd

Återbetalningsskydd

Inbetalade premier för ålderspension omfattas av återbetalningsskydd.

Återbetalningsskydd innebär att upparbetat värde i försäkringen utbetalas, med iakttagande av vid var tid gällande skatteregler och försäkringsvillkor, till förmånstagare om den anställda avlider.

Vid dödsfall innan ålderspension börjat utbetalas till den anställda, utbetalas värdet av ålderspensionen till förmånstagare under fem år.

Vid dödsfall efter det att livsvarig ålderspension börjat utbetalas till den anställda fortsätter utbetalningarna som återbetalningsskydd till förmånstagare och upphör senast 20 år efter det att ålderspensionen börjat utbetalas.

Vid dödsfall efter det att tidsbegränsad ålderspension har börjat utbetalas till den anställde, fortsätter utbetalningarna till förmånstagare under längst så lång tid som återstår av den avtalade tiden för utbetalning av ålderspensionen.

Den anställde kan välja bort återbetalningsskyddet.

Om återbetalningsskydd väljs senare erfordras hälsodeklaration om det sker mer än tolv månader efter en familjehändelse. Med familjehändelse avses när en tjänsteman gifter sig, blir registrerad partner, blir sambo eller får barn.

Återbetalningsskyddet omfattar normalt hela det pensionskapital som tjänats in i premiebestämd ålderspension, oavsett förvaltare.

Återbetalningsskyddet kvarstår även efter det att ålderspension börjat utbetalas, om det inte väljs bort. Om det valts bort kan det då inte återinföras.

Tjänstegrupplivförsäkring

Tjänstegrupplivförsäkringen gäller för alla medarbetare så länge anställningen består, dock längst

t.o.m månaden före den under vilken medarbetaren fyller 70 år.

För anställd med en ordinarie arbetstid av minst 15 timmar i genomsnitt per vecka gäller TGL med hela belopp enligt nedan.

För anställd med en ordinarie arbetstid av minst 8 men mindre än 15 timmar i genomsnitt per vecka gäller TGL med halva belopp.

När medarbetare avlider utbetalas TGL med g,1 prisbasbelopp aktuellt år.

Om medarbetaren efterlämnar barn som inte fyllt 21 år utgår ytterligare 2,8 prisbasbelopp per barn aktuellt år.

Förmånstagare till TGL försäkringsbeloppen är i följande ordning;

1. Maka/make eller registrerad partner. Om varken maka/make eller registrerad partner finns, sambo
2. Barn
3. Om medarbetaren önskar att någon annan fysisk person ska få beloppen måste ett särskilt förmånstagarförordnande skrivas där vem /vilka som ska vara förmånstagare anges. Ett särskilt förmånstagarförordnande ska insändas skriftligt och undertecknat till försäkringsbolaget. Har inget särskilt förmånstagarförordnande gjorts enligt ovan ska utbetalning göras till medarbetarens dödsbo.

Barnpension

Barnpension utges till efterlevande barn under 20 år när medarbetare avlider. Medarbetarens ålder vid dödsfallet avgör hur stor pensionen blir och hur den utbetalas. Pensionen betalas ut direkt till barnet enligt följande:

Medarbetarens ålder	Antal prisbasbelopp per år och barn under 20 år <i>Helt belopp</i>	Antal prisbasbelopp per år och barn under 20 år <i>Halvt belopp</i>	Utbetalningstid
18-35 år	3	1,5	10 år
36-45 år	3	1,5	7 år
46-54 år	2,5	1,25	5 år
55-64 år	1	0,5	5 år

- Minst 15 timmar per helgfri vecka utbetalas helt belopp.
- Minst 8 timmar men mindre än 15 timmar per helgfri vecka utbetalas halvt belopp.

8§ Alternativ pensionslösning

Banken kan träffa överenskommelse med den anställde om annan pensionslösning. Sådan pensionslösning kan avvika helt eller delvis från BTP1-planen, med undantag av ålderspensionsdelen upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp samt reglerna om sjukpension.

9§ Trygghetsförsäkring (TFA)

Banken ska hos AFA teckna försäkringsavtal om trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)

BTP2

1§ Inledning

Pensionsskyddet grundas dels på lag, dels på detta avtal.

1. Pensionsskyddet enligt lag utgörs bl a av inkomstpension, premiepension och garantipension och avser lön intill 7,5 inkomstbasbelopp.
2. Pensionsförmånerna i BTP2, som kompletterar pensionsskyddet enligt lag för såväl löner intill 7,5 prisbasbelopp/inkomstbasbelopp som löner däröver utgörs av

- ålderspension
- kompletteringspension
- efterlevandepension

på lön intill 7,5/8,0 prisbasbelopp:

- sjukpension

på lön intill 7,5 inkomstbasbelopp:

- särskild barnpension
- särskild efterlevandepension

på lön över 7,5 inkomstbasbelopp:

- familjepension

Därjämte finns

- tjänstegrupplivförsäkring
- trygghetsförsäkring vid arbetskada

3. Pensionsförmånerna enligt BTP2 administreras av Bankpension AB, Pensionskassan SHB, Sparinstitutens Pensionskassa (SPK), SPP eller annan försäkringsanstalt.

2§ Pensionsberättigade

Medarbetare omfattas av bestämmelserna för pension tidigast fr o m månaden efter det medarbetaren fyllt

- 18 år för sjukpension resp för särskild efterlevandepension på lön intill 8,0 prisbasbelopp resp 7,5 inkomstbasbelopp
- 25 år för ålderspension jämte kompletteringspension och för familjepension på lön över 7,5 inkomstbasbelopp.

Anm: Sänkningen från 28 till 25 år gäller fr o m den 1 juli 2002 utan retroaktiv verkan.

Vidare gäller följande:

1. Vid inträdet i BTP2 får medarbetaren inte ha varit sjukskriven mer än 90 dagar i en följd och ej heller vara berättigad till sjukpension enligt detta avtal eller annan pensioneringsplan.
2. Tjänsteman, som saknar tidigare intjänad tjänstepensionsrätt, skall ha anställts före fyllda 60 år.
3. Deltidsanställd medarbetaren skall ha en fastställd genomsnittlig årslön motsvarande minst 24 % av inkomstbasbeloppet.
4. Visstidsanställd är pensionsberättigad såsom tjänsteman efter en karenstid på tre hela månaders tjänstgöring i en följd. Hela anställningstiden blir härvid pensionsberättigad.

5. Den som uppnått 65 års ålder eller som, efter avgång från tidigare anställning, uppstår pension omfattas inte av pensionsbestämmelserna i detta avtal.
6. Bank/företag kan träffa överenskommelse om alternativ pensionslösning på lönedelar mellan 7,5 och 30 inkomstbasbelopp med medarbetare med årslön över 10 inkomstbasbelopp. Överenskommelse om alternativ pensionslösning får avse ålderspension enligt § 9 samt familjepension enligt § 12:3. Om bank/företag accepterar att träffa överenskommelse med medarbetaren enligt alternativregeln skall banken/företaget underrätta Jusek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörers lokala organ vid banken/företaget innan överenskommelse träffas. Underrättelse skall ske om medarbetaren är medlem i Jusek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörer. Vid oenighet äger Jusek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörers lokala organ påkalla förhandling. Alternativ pensionslösning medges normalt från den månad anmälan härom lämnats till försäkringsinrättningen.

Anm:

1. Alternativ pensionslösning tryggas på samma sätt som BTP-planens andra förmåner eller på sätt som banken/företaget och medarbetaren kommer överens om.

2. Bank/företag och Jusek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörers lokala organ har möjlighet att, som alternativ till skuggpremieberäkning, införa en sk premietrappa vid beräkning av premie för medarbetare som innehar alternativ pensionslösning enligt punkt 6 ovan.

3§ Pensionsmedförande lön

Pensionsmedförande lön är medarbetarens årslön med iakttagande av följande regler.

1. Lönen ökas
 - med semesterlönetillägg,
 - med medeltalet av under de tre närmast föregående åren utbetald provision, bonus och andra prestationsberoende löneformer som beräknas på individens eller gruppens resultat utifrån en i förhand känd beräkningsmodell,
 - vid regelmässigt skiftarbete eller regelmässig beredskapstjänst med den under närmast föregående år utbetalade skift- och beredskapsersättningen,
 - med ersättning för arbete på vissa tider enligt kollektivavtal för anställda i bank.
2. Förändringar av pensionsmedförande lön skall gälla per den 1 januari innevarande eller påföljande år enligt överenskommelse mellan parterna.
3. Utgått
4. Utgått

Moment 3 och 4 har ersatts av nedanstående tabell som beskriver hur stor löneökning som maximalt får tillgodoräknas med hänsyn tagen till antalet månader som är kvar till pensionsåldern

Antal månader kvar till pensionsåldern	Maximal löneökning som blir pensionsmedförande
59 - 49	1,20 x inkomstbasbeloppsökningen
48 - 37	1,15 x inkomstbasbeloppsökningen
36 - 25	1,10 x inkomstbasbeloppsökningen
24 - 13	1,05 x inkomstbasbeloppsökningen
12 - 1	1,00 x inkomstbasbeloppsökningen

5. För medarbetare, som erhållit rätt till delpension, är den pensionsmedförande lönen densamma som före övergången till deltidstjänsten med uppräknings årligen med lönehöjning enligt punkt 3 ovan. Sjukpension under sjukpenningtid grundas dock på lönen av deltidstjänsten.
6. Medarbetare som erhållit kortare ordinarie arbetstid i andra fall än vid partiell särskild ålderspension och partiell ålderspension vid förtida avgång har under de första 3 kalendermånaderna med kortare arbetstid ett efterskydd som består av att rätten till sjukpension och efterlevandepension beräknas på den pensionsmedförande lönen före arbetstidsförkortningen.
7. Den pensionsmedförande lönen är högst 30 inkomstbasbelopp. Med inkomstbasbelopp avses vid bestämmande av pensionsförmånerna det inkomstbasbelopp, som enligt lagen om inkomstgrundad ålderspension gäller för januari varje år såvida inte annat anges i respektive paragraf.

Anm:

1. Vid löneavstående i form av bilförmån, dator, pensionsförsäkring, sjukvårdsförsäkring, privat tandvårdskostnad och hemservice är pensionsmedförande lön lika med bruttolönen.

2. **Prisbasbeloppet** i pensionsavtalet (BTP-planen) ändras med verkan från 1/1 2003 till inkomstbasbeloppet, fastställt enligt § 6 i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Denna ändring skall inte gälla § 11 Sjukpension vad avser lönegränsen 7,5 / 8,0 prisbasbelopp.

4§ Pensionsgrundande tjänstetid

Medarbetaren tillgodoräknas tjänstetid som pensionsgrundande tidigast från och med månaden efter den under vilken 25 års ålder uppnås.

Hel ålderspension och familjepension utges om medarbetaren fram till och med månaden innan 65 års ålder eller överenskommen lägre pensionsålder uppnås, kan beräknas på en pensionsgrundande

tjänstetid av minst 360 månader.

Om den beräknade tjänstetiden understiger 360 månader minskas ålderspensionen samt familjepension med 1/360 för varje felande månad.

Följande villkor gäller vidare för beräkning av pensionsgrundande tjänstetid:

1. Tjänstetid med en fastställd årslön under 24 % av inkomstbasbeloppet medräknas inte.
2. Vid övergång till utökad ordinarie arbetstid skall den tidigare tillgodoräknade pensionsgrundande tjänstetiden omräknas med hänsyn härtill.
3. För visstidsanställd, som fullgjort karenstid enligt § 2, medräknas endast tjänstetid, som uppgår till minst 3 månader i en följd. Härvid medräknas hela tjänstetiden.
4. Som pensionsgrundande tjänstetid räknas
 - ledighet vid sjukdom
 - semester
 - ledighet helt eller delvis i samband med barns födelse eller adoption och för vård av barn till dess barnet uppnått 1 1/2 års ålder eller eljest då föräldrapenning utgår enligt lag
 - ledighet för militärtjänst, understigande 30 kalenderdagar och som ej utgör grundutbildning
 - ledighet för studier där banken/företaget och medarbetaren är överens om att utbildningen är av betydelse för arbetet i banken/företaget
 - annan tjänstledighet som uppgår till högst 3 kalendermånader och
 - annan tjänstledighet som uppgår till mer än 3 kalendermånader enligt beslut av banken/företaget i varje enskilt fall.

Anm:

Under pensionsgrundande tjänstetid är medarbetaren tillförsäkrad samtliga pensionsförmåner och intjänar i förekommande fall ålderspension, kompletteringspension och familjepension.

Vid tjänstledighet som är längre än 3 kalendermånader och som ej är pensionsgrundande har medarbetaren under de första tre kalendermånaderna av ledigheten ett efterskydd som består av rätt till sjukpension och efterlevandepension.

Övergångsbestämmelser:

Tidigare tjänstetid i bank/företag räknas som pensionsgrundande enligt vid varje tidpunkt gällande kollektivavtal.

5§ Samordning med tidigare pensionsrätt

För anställda födda 1952 eller senare

Samordning med tidigare pensionsrätt omfattar endast förmånsbestämd intjänad pension enligt pensionsavtalet Bankernas Tjänstepension (BTP).

Samordning som gjorts före 2013-02-01 gäller fortfarande och även vid byte av anställning
Har medarbetare genom anställning hos annan arbetsgivare intjänat pensionsrätt enligt BTP ska:

- Den tid sådan pensionsrätt intjänats räknas som tjänstetid i nuvarande anställning
- Den pensionsrätt som intjänats inräknas i den pensionsrätt som intjänas i nuvarande anställning.

Om den anställde omfattas av alternativreglerna i §9 och §12 i pensionsavtalet ska;

- Den pensionsgrundande tjänstetiden minskas med det antal månader alternativregeln tillämpats
- Den pensionsrätt som intjänats under tid när alternativreglerna tillämpats, ska inte inräknas i den pensionsrätt som intjänas i nuvarande anställning.

För anställda födda 1951 eller tidigare

Tidigare anställning som tjänsteman

Pensionsrätt som medarbetare förvärvat hos annan arbetsgivare enligt pensioneringsplan likvärdig med detta avtals pensionsbestämmelser ska inräknas i förmånerna enligt detta avtal. Den tid under vilken sådan pensionsrätt intjänats räknas som tjänstetid i banken.

Finns betydande skillnader mellan respektive pensionsplaner omräknas tjänstetiden i den förra anställningen med hänsyn till skillnaden. Banken och den anställde kan i sistnämnda fall vid anställningstillfället överenskomma att en sådan omräkning inte ska ske. Pensionsrätt som den anställde intjänar samtidigt med denna eller likvärdig pensionsplan ska inte samordnas.

Tidigare anställning som arbetare

Om en medarbetare under 1979-01-01 - 1995-12-31 har övergått från arbetarbefattning till tjänstemannabefattning ska den anställde tillgodoräknas all STP-tid under förutsättning att denna uppgår till minst tre STP-år. Tjänstetid fr.o.m 1996 med avtalspension SAF – LO ska även tillgodoräknas

6§ Pensionsålder

Pensionsavgången sker vid utgången av månaden innan 65 års pensionsålder uppnås, såvida inte medarbetaren senast 3 månader detsförinnan underrättat banken/företaget om att denne önskar kvarstå i tjänst längst till 67 års ålder. Vid uppnådd pensionsålder avgår medarbetare som ej önskar kvarstå i tjänst utan särskild underrättelse. För den som valt att kvarstå i tjänst längst till 67 års ålder gäller även att denne avgår utan särskild underrättelse.

Överenskommelse kan träffas mellan bank/företag och medarbetare i enskilda fall om rätt för medarbetaren att avgå med lägre pensionsålder.

Vid lägre pensionsålder sker avgången utan särskild underrättelse vid utgången av den månad då pensionsåldern uppnås.

Anm:

Det noteras att bankplanens pensionsförmåner är slutbetalda då medarbetaren uppnår 65 års ålder. Den som väljer att fortsätta i tjänst äger rätt till uppskjutet uttag av intjänad ålderspension. Den som inte fortsätter i tjänst äger rätt till uppskjutet uttag av intjänad ålderspension längst till 67 års ålder. Vid uppskjutet uttag kommer till följd av kortare sammanlagd utbetalningsperiod den månatliga utbetalda ålderspensionen att vara högre. Vid inträffat sjukdomsfall eller dödsfall då medarbetaren är mellan 65 och 67 år gammal utges ej sjukpension enligt § 11 eller särskild efterlevandepension enligt § 12 punkt 2.

§§ 7 och 8 utgår

Övergångsregel

För medarbetare födda 1956 eller tidigare gäller § 8 på i övrigt oförändrade villkor.

För medarbetare födda 1957 till och med 1961 ändras första stycket i §8 enligt följande:

Medarbetare äger med iakttagande av en uppsägningstid om sex månader avgå ur tjänst i sin helhet eller efter bankens/företagets godkännande partiellt fr o m månaden efter den då 62 års ålder uppnås.

I övrigt gäller §8 på oförändrade villkor för dessa åldrar.

För medarbetare födda 1962 till och med 1966 ändras första stycket i §8 enligt följande:

Medarbetare äger med iakttagande av en uppsägningstid om sex månader avgå ur tjänst i sin helhet eller efter bankens/företagets godkännande partiellt fr o m månaden efter den då 63 års ålder uppnås.

I övrigt gäller §8 på oförändrade villkor för dessa åldrar enligt följande:

Ålderspensionen beräknas på pensionsmedförande lön eller bortfallande pensionsmedförande lönedel enligt följande:

1.

Pensionsmedförande lön	Ålderspension i % före 65 år	efter 65 år
-7,5 inkomstbasbelopp	K x 72	K x 10
7,5-20 inkomstbasbelopp	K x 72	K x 65
20-30 inkomstbasbelopp	K x 36	K x 32,5

$$K = 1 - \left(\frac{m}{360}\right)$$

där m = antal månader mellan pensionsavgång och ordinarie pensionsålder. Gradvis nedtrappning av arbetstiden genom partiell § 8 medges ej.

2. Vid kortare pensionsgrundande tjänstetid än 360 månader reduceras pensionsnivåerna ovan.
3. Den temporära ålderspensionen fram till ordinarie pensionsålder minskas med utgående sjukersättning enligt lagen om allmän försäkring samt livränta enligt LAF. Det åligger medarbetaren att meddela banken/företaget när sådana förmåner beviljats.
4. Medarbetare som önskar avgå enligt § 8 skall ha varit anställd i banken/företaget i fem år före avgången.
5. Kompletteringspension från ordinarie pensionsålder kan inom ramen för oförändrat kapitalvärde bytas mot en temporär eller livsvarig pension från avgångstidpunkten. Endast kompletteringspension intjänad per 1999-12-31 kan lyftas från den partiella avgångstidpunkten.

9§ Ålderspension

Medarbetare har rätt till ålderspension från den månad då medarbetaren fyller 65 år eller den tidigare tidpunkt då medarbetaren äger uppbära ålderspension till den månad då medarbetaren avlider. Hel ålderspension utgår med följande procent av den pensionsmedförande lönen:

Pensionsmedförande lönedel	Pension intill den månad 65 år uppnås	Pension från den månad 65 år uppnås
-7,5 inkomstbasbelopp	65 %	10 %
7,5-20 inkomstbasbelopp	65 %	65 %
20-30 inkomstbasbelopp	32,5 %	32,5 %

Ålderspensionen reduceras i förekommande fall enligt § 4. Ålderspension före 65 år beräknad på pensionsmedförande lönedel intill 7,5 inkomstbasbelopp minskas med följande förmåner enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) eller LAF:

- Sjukpenning om medarbetaren vid pensionsålderns inträde uppbär sjukpension, dock utbetalas alltid lägst 5 procent i ålderspension på lön intill 7,5 inkomstbasbelopp.
- Sjukersättning eller livränta. Vid tjänstetidsreducerad ålderspension sker minskningen med sådant belopp, att de sammanlagda förmånerna inte överstiger hel ålderspension enligt detta avtal.

Alternativregel

För medarbetare med pensionsmedförande lön överstigande 10 inkomstbasbelopp kan bank/företag och medarbetare i stället för huvudregeln träffa överenskommelse om alternativ pensionslösning avseende lönedelar mellan 7,5 och 30 inkomstbasbelopp. Sådan

överenskommelse får endast gälla pensionsändamål.

När överenskommelse träffats om att tillämpa alternativregeln för viss medarbetare skall denna regel tillämpas så länge anställningen i banken/företaget består.

9a§ Alternativt uttag av ålderspensionen

Ålderspensionen kan, om den anställde så önskar och det sker i pensioneringssyfte, betalas ut före 65 års ålder med iakttagande av vid var tid gällande skatteregler och försäkringsvillkor.

Ålderspensionens storlek med anledning av ändrad utbetalningstid beräknas utifrån pensionsinrättningens försäkringstekniska antaganden.

10§ Kompletteringspension (BTPK)

Utöver ålderspension utgår kompletteringspension. Denna grundas på individuella avgifter av storlek, som är beroende av medarbetarens födelsetid och lön. Avgifterna har avvägts så att kompletteringspensionen i princip kan beräknas bli lika stor för män som för kvinnor.

Följande villkor gäller för kompletteringspensionen:

1. Avgifterna beräknas fortlöpande för den tid medarbetaren tillgodoräknas pensionsgrundande tjänstetid och utgör följande procent av medarbetarens pensionsmedförande lön:

Födelsår	Avgift i % av pensionsmedförande lön
1938	2,1
1939 och senare	2,0

Premien för kompletteringspension skall den pensionsberättigade kunna placera individuellt. Placeringsalternativ bestäms i lokal överenskommelse. Om de lokala parterna inte kommer överens gäller nedanstående placeringsalternativ.

Affärsbankerna (inkl dotterbolag med eller utan försäkring i SPP): egna koncernlösningar, d v s placering i bankens produkter.

Swedbank (inkl dotterbolag med eller utan försäkring i SPP samt anställda i banken med försäkring i SPP): egna koncernlösningar, d v s placering i bankens produkter.

Sparbankerna (inkl dotterbolag med eller utan försäkring i SPP): placering i egna lösningar, SparFond eller SPK.

Övriga företag med försäkring i SPP: placering i SPP-produkter (inkl Handelsbanken Liv).

Anm:

Oavsett om lokal överenskommelse träffats enligt ovan eller om ovanstående placeringsalternativ gäller har den enskilde medarbetaren rätt att på egen bekostnad placera kompletteringspensionspremien på marknaden via valcentral som administrationsbolag.

2. Kompletteringspension registreras som en temporär pension under fem år från och med den månad då medarbetaren fyller 65 år och beräknas på gällande tariff för sådan ålderspension med betalning fram till 65 års ålder.
3. Avgår medarbetare vid 65 års ålder eller vid lägre pensionsålder utbetalas kompletteringspensionen på medarbetarens begäran antingen under fem år eller under annan tidsperiod med oförändrat kapitalvärde, dock lägst under sex månader.

Avgår medarbetare enligt § 8 utbetalas kompletteringspensionen på sätt där sägs.

Avgår medarbetare av andra skäl före 65 års ålder nedsätts kompletteringspensionen till fribrev. Fribrevsbeloppet utbetalas från 65 år på sätt som framgår av första stycket denna punkt.

11§ Sjukpension

Rätt till sjukpension inträder när medarbetaren efter 90 kalenderdagar respektive 150 kalenderdagar vid upprepade sjukdagar under den senaste tolv månadersperioden och sjuklön inte utgår enligt § 10 i kollektivavtalet för bankanställda på grund av sjukdom eller olycksfall är till minst 25 % oförmögen till arbete. Rätten upphör när graden av medarbetarens arbetsförmåga inte uppgår till 25 %.

Vid inträffat försäkringsfall som medför rätt till sjukpension och hel sjukersättning inte är tidsbegränsad upphör anställningen då sjukersättning börjar utgå. Dock skall rätten till sjukpension i ifrågavarande situation ej upphöra.

1. Sjukpension utgår med nedan angivna procent av medarbetarens pensionsmedförande lön, ökad med ersättning enligt § 3:1:

Lön resp lönedel	Sjukpension efter 90 kalenderdagar under tid då sjukpenning utgår
-8,0 prisbasbelopp	10 % *)
8,0 prisbasbelopp - 20 inkomstbasbelopp	65 %
20-30 inkomstbasbelopp	32,5 %

Lön resp lönedel	Sjukpension under tid då sjukersättning eller aktivitetsersättning utgår
-7,5 prisbasbelopp	15 %
7,5 prisbasbelopp - 20 inkomstbasbelopp	65 %
20-30 inkomstbasbelopp	32,5 %

*) Fr o m 15:e t o m 90:e dagen i ett sjukfall utges sjukpension med 10 % om rätten till sjuklön upphört till följd av att medarbetaren varit arbetsförmögen i sammanlagt 150 dagar under den senaste tolv månadersperioden.

Vid lägre arbetsförmåga än 100 % nedsätts sjukpensionen i förhållande till graden av arbetsförmåga.

2. Sjukpension enligt ovan skall minskas enligt följande:
 - a. med sjukpension enligt fribrev
 - b. på lönedel intill 7,5 prisbasbelopp med livränta från arbets-

/yrkesskadeförsäkringen eller på grund av ersättningsplikt som åligger staten.

3. För den tid sjukpensionen enligt detta avtal utgått efter medarbetarens återinträde i tjänst, skall lönen minskas med sjukpensionen för samma tid.
4. I övrigt gäller bestämmelserna om sjukpension i stadgarna för resp pensionskassa och motsvarande.

12§ Efterlevandepension

1. **Särskild barnpension** utges till efterlevande barn när manlig eller kvinnlig medarbetare avlider.

Hel särskild barnpension utges för varje månad med utgångspunkt från

- ett grundbelopp och
- antalet förmånstagare vid månadens ingång.

Grundbeloppet utgör 16 % av pensionsmedförande lön intill 7,5 inkomstbasbelopp. Barnpension utges med följande procent av grundbeloppet:

Förmånstagare	Pension i % av grundbeloppet
1 barn	75
2 barn	110
3 barn	135
4 barn	150
fler än 4 barn	150 + 10 för varje barn utöver 4

Pension till flera barn delas lika dem emellan.

2. **Särskild efterlevandepension** utges till efterlevande make/maka när medarbetare avlider före 65 års ålder. Särskild efterlevandepension utges med 20 % av medarbetarens pensionsmedförande lön intill 7,5 inkomstbasbelopp från och med månaden efter dödsfallet.

Pensionen är temporär och utges längst till och med månaden före den då den efterlevande

uppnår 65 års ålder, dock lägst fem år.

Beroende på familjesituationen har efterlevande make/maka rätt att omdisponera denna pension tidsbegränsat i lägst fem år.

Anm: Detta moment skall även gälla beträffande sambor enligt definition i Lag om sambors gemensamma hem och registrerad partner enligt Lag om registrerat partnerskap.

3. Familjepension på lönedel över 7,5 inkomstbasbelopp

Familjepension utges till efterlevande make/maka och barn när manlig eller kvinnlig medarbetare avlider.

Hel familjepension bestäms för varje månad med utgångspunkt från

- ett grundbelopp och
- antalet förmånstagare vid månadens ingång.

Grundbeloppet utgör följande procent av den pensionsmedförande lönen:

Lönedel	Grundbelopp
7,5 – 20 inkomstbasbelopp	32,5 %
20 – 30 inkomstbasbelopp	16,25 %

I förekommande fall reduceras grundbeloppet enligt § 4. Familjepensionen utges med följande procent av grundbeloppet:

Förmånstagare	Pension i % av grundbeloppet
<i>Efterlevande make</i>	
utan barn	100
med 1 barn	130
med 2 barn	150
med flera än 2 barn	150 + 10 för varje barn utöver 2
<i>Enbart barn</i>	
1 barn	75
2 barn	110
3 barn	135
4 barn	150
fler än 4 barn	150 + 10 för varje barn utöver 4

Av pension till både make och barn får maken det belopp som svarar mot 75 % av grundbeloppet. Pension till flera barn delas lika dem emellan.

Alternativregel

För medarbetare med pensionsmedförande lön överstigande 10 inkomstbasbelopp kan bank/företag och medarbetare träffa överenskommelse om att i stället för familjepension enligt § 12:3 tillämpa annan pensionslösning.

När överenskommelse träffats om att tillämpa alternativregeln för viss medarbe-

tare skall denna regel tillämpas så länge anställningen i banken/företaget består.

Anm:

Detta moment skall även gälla fr o m 1997 beträffande sambor. Med sambo avses en ogift kvinna och en ogift man, som bor tillsammans under äktenskapsliknande förhållanden enligt definition i Lag om sambors gemensamma hem. Sambo kan endast vara förmånstagare till fribrevsintjänandet och riskdelen efter 1996. Samordning skall ske med tjänstetid

här rörande från annan plan med avvikande utformat familjepensionsfribrev, t ex ITP. Motsvarande skall gälla sambor enligt Lag om homosexuella sambor med verkan från 2002-07-01.

4. **Rätt till särskild barnpension och familjepension** gäller även vid dödsfall efter det att medarbetaren pensionerats.

Adoption grundlägger inte pensionsrätt för barn och giftermålet inte pensionsrätt för make, om adoptionen eller giftermålet äger rum

- efter det medarbetaren fyllt 60 år eller under det arbetsförmågan är varaktigt nedsatt med minst 25 %, dock medför giftermål efter fyllda 60 år pensionsrätt, om äktenskapet varat mer än 5 år eller om gemensamt barn finns, eller
- efter det medarbetaren lider av sjukdom som inom 6 månader medför medarbetarens död, för så vitt inte det skäligen kan antas att medarbetaren vid adoptionen eller giftermålet inte haft vetskap om sjukdomens livsfarliga beskaffenhet.
Särskild barnpension, särskild efterlevandepension och familjepension utges fr o m månaden efter den under vilken medarbetaren avlidit och
- för make: t o m den månad då maken avlider eller gifter om sig, dock upphör inte pensionen om det nya äktenskapet ingås efter det den efterlevande maken fyllt 60 år.
- för barn: t o m den månad då barnet fyller 21 år eller avlider.

Anm: Villkoren i denna paragraf rörande make/maka skall jämväl gälla beträffande registrerad partner enligt Lag om registrerat partnerskap.

13§ Finansiering och försäkring

Pensionsförmånerna finansieras av bankerna/företagen.

1. Ålderspensionen, kompletteringspensionen och familjepensionen på lönedel över 7,5 inkomstbasbelopp grundas på avgifter, som är premiereservbildande. Härvid gäller dock följande:
 - avgiftsbefrielse gäller vid förtida avgång mellan 61 och 65 år enligt § 8 avseende förmånerna från 65 års ålder
 - avgiftsbefrielse gäller vid sjukpension
 - avgift för ålderspension och kompletteringspension begränsas (åldersutjämnas) så att den inte överstiger 1 1/2 gånger den för samtliga tjänstemän genomsnittliga avgiften i procent av pensionsmedförande lön med uppdelning på löneintervallen 0-7,5 och 7,5 - 30 inkomstbasbelopp.
2. Förmånerna
 - sjukpension

- efterlevandepension för lönedel intill 7,5 inkomstbasbelopp samt
 - avgiftsbefrielse och avgiftsnedsättningar enligt punkt 1 finansieras genom riskjämnandeavgifter med lika stort procenttal på lönen för alla tjänstemän över 18 år. Sådan riskutjämnning sker inom resp pensionskassa och till Bankpension AB ansluten bank.
3. Övriga pensionsförmåner bestrids direkt av banken/företaget.
 4. Pensionsförmåner enligt detta avtal tryggas genom försäkring i Pensionskassan SHB, Sparinstitutens Pensionskassa (SPK), SPP eller annan försäkringsanstalt eller genom avsättning till pensionsstiftelse enligt överenskommelse mellan BAO och Jusek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörer eller på annat sätt enligt särskild överenskommelse mellan BAO och Jusek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörer. Pensionsförmåner kan även tryggas genom avsättning i balansräkning i förening med kreditförsäkring. Kreditförsäkring tecknas hos, av BTP-nämnden, godkänd leverantör.

14§ Värdesäkringsmedel

För värdesäkring av utgående pensionsförmåner används överskottsmedel i pensionsinstituten, dock kan vid behov avsätta värdesäkringsmedel disponeras för att bestrida ifrågavarande kostnader.

Parterna är överens om att pensionsinstitutet skall kunna fullgöra utbetalning av pensionstillägg som beslutas av BAO och Jusek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörer. Om de ekonomiska förutsättningarna så kräver skall BAO:s delägare tillskjuta ytterligare värdesäkringsmedel för att sådant fullgörande skall möjliggöras.

Avsätta värdesäkringsmedel, som inte erfordrats för pensionstillägg, kan efter beslut av BAO och Jusek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörer användas till annat pensionsfrämjande ändamål.

15§ Fribevis och efterskydd

Vid avgång ur tjänst utan omedelbart utgående ålderspension är medarbetaren berättigad till fribevis på intjänad pensionsrätt för ålderspension, kompletteringspension och familjepension.

Vid övergång till avkortad ordinarie arbetstid före fyllda 60 år friläggas av fribeviset vid övergången så stor del, som svarar mot avkortningen av arbetstiden. Såvida beräknat fribevis tillkommer medarbetaren utöver pensionen för lönen för den avkortade arbetstiden och minskas ej vid kommande löneförhöjningar. Vid övergång till utökad ordinarie arbetstid äger dock banken/företaget ta i anspråk nämnda fribevis till den del, som detta motsvarar ökningen i arbetstiden.

Pensionsavgifter beräknas ha erlagts tidigast fr o m 28 års ålder (fr o m 2002-07-01 25 års ålder), i förekommande fall utan hänsyn till åldersutjämnning av avgifter för ålderspension och kompletteringspension.

Medarbetare som avgått ur tjänst utan omedelbart utgående ålderspension och som

inte har erhållit annan pensionsgrundande anställning har under de första tre kalendermånaderna efter avgången ett efterskydd som består av rätt till sjukpension och efterlevandepension.

16§ Pensionstillägg

Pensionstillägg regleras enligt särskilda överenskommelser mellan BAO och Jussek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörer.

17§ Övriga bestämmelser

Utöver bestämmelserna i detta avtal gäller i tillämpliga delar stadgarna för respektive pensionskassa.

Vid försäkring i SPP gäller bestämmelserna i detta avtal, dock äger SPP efter anmälan till parterna av administrativa skäl göra erforderliga avvikelser.

18§ Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)

Enligt särskilt avtal skall bankerna/företagen teckna och bekosta tjänstegrupplivförsäkring (TGL) i försäkringsanstalt.

1. TGL gäller för alla tjänstemän så länge anställningen består, dock tidigast fr o m månaden efter den under vilken medarbetaren fyllt 18 år och längst t o m månaden före den under vilken medarbetaren fyller 70 år. Vid sjukersättning gäller TGL fram till ordinarie pensionsålder 65 år.
2. För medarbetare med en ordinarie arbetstid av minst 15 timmar i genomsnitt per vecka gäller TGL med hela belopp. För medarbetare med en ordinarie arbetstid av minst 8 men mindre än 15 timmar i genomsnitt per vecka gäller TGL med halva belopp.

3. När medarbetare avlider utbetalas helt TGL med ett belopp, som motsvarar nedanstående antal prisbasbelopp. Här och i punkt 4 avses prisbasbelopp för januari det år dödsfallet inträffar.

a) Grundbelopp

Om medarbetare vid dödsfallet fyllt	Grundbelopp i antal prisbasbelopp
18 men ej 55 år	6,0
55 men ej 56 år	5,5
56 men ej 57 år	5,0
57 men ej 58 år	4,5
58 men ej 59 år	4,0
59 men ej 60 år	3,5
60 men ej 61 år	3,0
61	men ej 62 år 2,5
62 men ej 63 år	2,0
63 men ej 64 år	1,5
64 men ej 70 år	1,0

Om medarbetaren fyllt 55 år men ej 70 och efterlämnar barn, som ej fyllt 17 år, är grundbeloppet dock 6 prisbasbelopp.

Förmånstagare till grundbeloppet är i följande ordning:

1. Make/maka/registrerad partner
2. Barn
3. Föräldrar eller, om endera av dem är avliden, den efterlevande föräldern.
4. De släktingar i övrigt, som äger taga arv.
5. Fysisk universaltestamentstagare, envar till så stor del, som enligt testamente tillkommer honom av kvarlåtenskapen eller överskott därav.
6. Banken eller den fond till förmån för anställda, som banken anvisat härför; i sistnämnda fall tillfaller dock 0,5 prisbasbelopp medarbetarens dödsbo som begravningshjälp.

Medarbetaren kan göra annat förmånstagarförordnande till fysisk person. Sådant förordnande skall göras skriftligen hos försäkringsinrättningen.

b) Barntillägg

När medarbetare efterlämnar barn, som ej fyllt 20 år, utbetalas ett tillägg för varje sådant barn med ett belopp, som motsvarar nedanstående antal prisbasbelopp.

Om barnet vid tjänstemannens dödsfall	Barntillägg i antal prisbasbelopp kr
ej fyllt 17 år	2,0
fyllt 17 men ej 19 år	1,5
fyllt 19 men ej 20 år	1,0

4. Om medarbetarens make avlider och makarna har barn, som vid dödsfallet ej fyllt 17 år och den avlidne maken ej själv är tjänstegrupplivförsäkrad i detta avtal eller eljest, utbetalas vid hel förmån

dels ett belopp motsvarande 0,5 prisbasbelopp till medarbetaren.

dels ett belopp motsvarande 1,0 prisbasbelopp för varje barn under 17 år.

Anm:

Detta moment skall även gälla beträffande sambor enligt definition i Lag om sambors gemensamma hem.

5. Försäkringsvillkoren framgår närmare av försäkringsbesked, som tillställs alla medarbetare.

19§ Trygghetsförsäkring (TFA)

Banken/företaget skall hos AFA teckna försäkringsavtal om trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA).

Denna försäkring har till syfte att vid arbetsskada och arbetssjukdom ge kompletterande ersättning utöver den som utbetalas enligt bestämmelserna om förmåner vid arbetsskada i Socialförsäkringsbalken eller på annat sätt.

Från TFA utges i huvudsak ersättning

- för förlorad arbetsförtjänst
- vid sveda och värk
- för vissa kostnader
- vid bestående lyte och men
- vid invaliditet
- för rehabilitering
- vid dödsfall

Försäkringsvillkoren framgår närmare av försäkringsbesked, som tillställs alla medarbetare.

Gemensamma bestämmelser för BTP1 och BTP2

1§ BTP-nämnd

En särskild nämnd - BTP-nämnden - ska svara för tolkningen av de bestämmelser och villkor som gäller för BTP-planen samt fylla de funktioner i övrigt som framgår av planens bestämmelser.

Nämnden ska i övrigt vara rådgivande till försäkringsgivare och övriga förvaltare inom BTP-planen.

Banken, Jusek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörers lokala organisation eller medarbetare kan begära att frågor som angår honom eller henne tas upp till behandling i BTP-nämnden

BTP-nämnden består av tre representanter utsedda av BAO och tre representanter utsedda av Jusek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörer.

Beslut i nämnden ska vara enhälligt.

2§ Tvister

Uppkommer tvist om tolkning och tillämpning av pensionsavtal, försäkringsavtal, försäkringsvillkor eller andra bestämmelser rörande BTP-planen har part i tvisten rätt att hänskjuta denna till bindande avgörande i Pensions-skiljenämnden enligt lag om skiljeförfarande. Tvisten måste först ha hänskjutits till och slutligt behandlats i BTP-nämnden innan tvisten kan upptas i Pensions-skiljenämnden.

Pensions-skiljenämnden består av två ledamöter utsedda av BAO och två ledamöter utsedda av Jusek/Civilekonomerna/Sveriges Ingenjörer, eller det lägre antal ledamöter parterna enas om. De utsedda ledamöterna utser gemensamt en opartisk ordförande. Om parterna inte kan enas om ordförande utses denna av Medlingsinstitutet.

Om part är oorganiserad utser BAO och denne motsvarande ledamot/ledamöter.

3§ Pensionsavtalets giltighetstid

Avtalet gäller tillsvidare med en ömsesidig uppsägningstid om 24 månader, dock att avtalet kan upphöra tidigast 1 februari 2018.

Parterna är ense om att under avtalsperioden på endera partens begäran uppta förhandlingar om ändringar i avtalet, om förutsättningarna för avtalet bestämmelser förändras. Förhandlingarna förs under fredsplikt.

Stockholm 2013-02-19

**BANKINSTITUTENS ARBETSGIVAREORGANISATION JU-
SEK/CIVILEKONOMERNA/SVERIGES INGENJÖRER**